

1821, Επανάσταση για την Εθνική Παλιγγενεσία και την Ελευθερία των Ελλήνων

Δημήτριος Π. Παναγιωτόπουλος

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω & ΣτΕ., Honorary Professor, Nanjing Science and Technology University, China

Πριν δύο χρόνια συμπληρώθηκαν διακόσια χρόνια από την Επανάσταση του 1821. Η πολυετής ιστορική εμπειρία μας και η ειδική κατάσταση στην οποία βρίσκεται η χώρα, αφενός με την πανδημία και αφετέρου με το δεκαετές μνημόνιο και τις συνέπειες του, παράλληλα με τα αναδυόμενα προβλήματα διεκδικήσεων από τρίτους γεωπολιτικής φύσης, οφείλουμε να μη χάνουμε απ' τα μάτια μας τις Θερμοπύλες της σύγχρονης Ιστορίας μας, όπως το χάνι της Γραβιάς, την Αλαμάνα, τα Δερβενάκια, το Μεσολόγγι και το Βαλτέτσι. Γιατί, όπως τόνισε ο Φιλήμων «Εάν η 25 Μαρτίου εγένετο ο Ευαγγελισμός της ελληνικής επανάστασεως, ωμολογείται η 12 Μαΐου ως το Πάσχα της ελληνικής αναστάσεως».

Για την αντιμετώπιση της Βαρβαρότητας, σε κάθε εποχή, οι Θερμοπύλες ορίζουν αξίες και νοήματα στο μέτρο του ανθρώπου.

Το 1821 οι Έλληνες επιβεβαίωσαν το Βασιλιά των Λακεδαιμονίων, Δημάρατο, ο οποίος στην ερώτησή του Ξέρξη πριν τη μάχη των Θερμοπυλών (480 π.Χ.) « ἂν θὰ τολμήσουν οἱ Ἕλληνες νά τοῦ ἀντισταθοῦν» εκείνος του απάντησε ότι: "Ἡ Ἑλλάδα παλαιόθεν καὶ ὡς τώρα εἶναι ἐφοδιασμένη μὲ Ἀρετὴ πού κερδήθηκε μὲ την Σοφία καὶ τον κυρίαρχο Νόμο. Ὀπλισμένη μὲ αὐτό το ἦθος ἡ Ἑλλάδα ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς Πενίας καὶ τοῦ Δεσποτισμοῦ. Αὐτὸ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα". Το ίδιο πνεύμα πρόβαλε το 21 στις παραδουνάβιες ηγεμονίες ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, όπως και στις 25 του Μάρτη ολόκερο το έθνος, με την κήρυξη της επανάστασης: «Μάχου Ὑπὲρ Πίστεως και Πατρίδος».

Α. Παλιγγενεσίας ελληνικό όνειρο

Η επανάσταση του 21 συνοψίζει τον πόθο των Ελλήνων προς εκπλήρωση ονείρου της παλιγγενεσίας. Ο αγώνας αυτός ενέπνευσε πόθο και πάθος σε πολλούς λαούς για εθνική ανεξαρτησία παρά το Status Quo, που επέβαλε εκείνο τον καιρό η σιδηρά πολιτική της Ιεράς Συμμαχίας. Η ιδέες «Απαλλαγή από τους τυράννους, Εθνική Ανεξαρτησία κάθε Έθνους, Σεβασμός των εθνικών κτισμάτων και της Ανεξαρτησίας κάθε άλλου Έθνους και η δημοκρατία ως προϋπόθεση της πολιτικής ελευθερίας» διατυπώνονται απόλυτα τόσο στη Νομαρχία του Ανώνυμου, όσο και στα γραπτά του Ρήγα Βελεστινλή-Φεραίου. Με λίγα λόγια η επανάσταση του '21 έθεσε, ένα οντολογικό, ανθρωπολογικό αίτημα, αυτό της υπάρξεως των Ελλήνων ως έθνους, στον τόπο των προγόνων τους, με τον πολιτισμό τους, τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα, τα στοιχεία εκείνα που καθιστούν ένα λαό έθνος, με κοινωνική οντότητα και Εθνική Ανεξαρτησία, με το δικό του θρησκευτικό συναίσθημα και ιδιαίτερο πολιτισμό. Η σύνδεση με την ελληνική αρχαιότητα κατέστη τρόπος έμπνευσης προς εθνική αξιοπρέπεια, ως μια υπομόχλια προσπάθεια για ιστορική μεγαλουργία. Αυτή την αδιάκοπη ύπαρξη του ελληνικού έθνους, όπως τονίζει ο Κ. Δεσποτόπουλος, δεν επιτρέπεται να τη συγχέουμε, «με τη λεγόμενη συχνά «προγονοπληξία», αλλά με τη νηφάλια επίγνωση από τους σημερινούς Έλληνες, των αρχαιότατων εθνικών τίτλων τους, ως ένα τρόπο για θαυμαστά έργα.

Στον ιστορούμενο ξεσηκωμό των Ελλήνων για την Ελευθερία δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι από το 1453 έχουμε άλλες σχεδόν 300 ανεπιτυχείς εξεγέρσεις, η απύθμενη βαρβαρότητα όμως που υπέστησαν οι υπόδουλοι Έλληνες στον Οθωμανικό ζυγό για τέσσερις Αιώνες με το Χαράτσι και το παιδομάζωμα, που κατά τον

Κ. Παπαρηγόπουλο έφτασαν το 1.000.000 παιδιά ή κατά τη γαλλική εκδοχή τα 5.000.000 παιδιά.

Επίσης δεν πρέπει να μας διαφεύγει η απόλυτη εξαθλίωση των προσώπων και η βίαιη επιβολή αλλαγής πίστεως στους Έλληνες που έφτανε και στον εξανδραποδισμό. Αυτά εκτός των άλλων άσκησαν βαθύτατη επίδραση στις ψυχές των σκλαβωμένων Ελλήνων όπως και άλλων χριστιανικών λαών και οδήγησε στο ξεσηκωμό του γένους το '21.

Η επανάσταση των Ελλήνων του 21 εκφράζει ακριβώς αυτό, την αξίωση του ελληνικού κόσμου να ζήσει ως κοινωνική οντότητα, ως έθνος, σε πλαίσιο εθνικής κυριαρχίας και ανεξαρτησίας, με τον δικό του πολιτισμό, την πίστη και την παιδεία των προγόνων. Είναι χαρακτηριστικό το απόσπασμα του Οδ. Ανδρούτσου το 1823, ως αρχιστρατήγου της ανατολικής Στερεάς σε πρόσκληση προς τον

Νεόφυτο Βάμα :

«Εις άλλους θέλω περιγράψει πόσα κακά πάσχομεν δια την έλλειψιν των ελληνοσωτηρίων διδασκαλιών, προς εσέ δε λέγω ότι η ελληνική παιδεία έλειψε πολύ απ' την αγωνιζόμενην Ελλάδα ... Όθεν ιδού η αρμωδιότερα θέσεις συμπολίτα, να διδάξης των Ελλήνων τα τέκνα, την αρετήν την φιλοπατρίαν, και την σοφία των προγόνων μας».

Β. Αίτημα Εθνικής ελευθερίας και εθνικής ανεξαρτησίας

Από τα μέσα του 17ου Αιώνα πολλοί λαοί τέθηκαν προ του αιτήματος της εθνικής ανεξαρτησίας (1776 ανεξαρτησία της Αμερικής και πολλών χωρών της Ευρώπης όπως στη Γαλλία 1789) και επηρέασαν καταλυτικά και το υπόδουλο γένος των Ελλήνων κατά του ζυγού της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Στην περίοδο αυτή τον υπόδουλο, το ραγιά τον απασχολεί να ξαναειπωθεί Έλλην και να γίνει κράτος να για να γραφτεί όπως τονίζει ο Μακρυγιάννης στον κατάλογο των εθνών, για το λόγο αυτό δεν μοιάζει με καμία επανάσταση της εποχής.

Τι σημαίνει όμως Ελευθερία για τους Έλληνες; Τούτο γίνεται αμέσως αντιληπτό, στον Ύμνο εις την Ελευθερίαν στην Ελληνική Νομαρχία, στην οποία τονίζεται πως: «ελεύθεροι είναι μόνον οί ισχυρότεροι, εις μὲν εις τὴν μοναρχίαν, οὐδεις δὲ εις τὴν τυραννίαν,

καὶ ὅλοι εἰς τὴν νομαρχίαν». Αυτό αναφωνεῖ και ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στο Ιάσιο (24 Φεβρουαρίου του 1821) όταν λέει: «...Ας καλέσουμε, ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Ἕλληνες, τὴν ελευθερία, στη γη τῆς Ελλάδος! Ας πολεμήσουμε, στους τάφους των πατέρων μας, οι οποίοι, για να μας αφήσουν ελευθέρους, πολέμησαν και πέθαναν εκεί. ...Το αἷμα των τυράννων, δεν είναι δεκτό, στη σκιά του Θηβαίου Επαμεινώνδα, του Αθηναίου Θρασύβουλου... Στα ὄπλα, λοιπόν, η Πατρίδα, μας προσκαλεῖ!». Το ἴδιο βεβαιώνει και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης (στο λόγο του στην Πνύκα) που μας λέει: «Όταν αποφασίσαμε να κάμωμεν τὴν επανάσταση, δεν εσυλλογιστήκαμε τότε ούτε πόσοι εἴμαστε, ούτε πως δεν ἔχομεν ἄρματα, ούτε ὅτι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις, ούτε κανέναν μας εἶπε, πού πάτε εδῶ να πολεμήσετε με σιτοκάραβα βατσέλα; Αλλά ως μία βροχή ἔπεσεν σ' ὅλους η επιθυμία τῆς ελευθερίας μας και ὅλοι, και οι κληρικοί και οι προεστοί και οι καπεταναῖοι και οι πεπαιδευμένοι και οι ἔμποροι, μικροί και μεγάλοι, ὅλοι συμφωνήσαμεν σ'αυτό το σκοπό και κάναμεν τὴν επανάσταση». Ἐτσι λέει στα απομνημονεύματα του: «έκοψα ευθύς 2 σημαίες με σταυρό και ἐκίνησα».

Σαν «ἀναψε το ντουφέκι» στο Μοριά, η Λειβαδιά και ἡ περιοχή Ταλαντίου μπαίνουν στον Αγώνα με κεντρική φυσιογνωμία τον

οπληρχηγό Αθανάσιο (Θανάσης) Διάκο.

Στις 26 Μαρτίου ὁ Πανουργίας, μπήκε στα Σάλωνα και ἀμέσως μετὰ ἔσπευσε για να συμπαρασταθεῖ στο Διάκο, ο οποίος με τον ἐπίσκοπο Σαλώνων Ησαΐα, μετὰ τον Ὅσιο Λουκά, ὑψωσε τὴ σημαία τῆς επανάστασης στη Λειβαδιά εἶχε «χρῶμα λευκό στη μια ὄψη κα στην ἄλλη τον Αγιώργη με τὴ φράση: Ελευθερία ἢ Θάνατος».

Ἦταν το μπαῖράκι του Διάκου που τὴν 1η Απριλίου του 1821 κυμάτιζε πάνω στο κάστρο τῆς Λειβαδιάς. Εκεί ο Διάκος ἐκφώνησε θερμό πατριωτικό λόγο προς τούς κατοίκους, ενώ δεν ἐπέτρεψε βιαιότητες σε βάρος των Τούρκων, ἀναδεικνύοντας ἔτσι περίτρανα το λεοντώδες ἦθος που τον διέκρινε και ἀποτελεῖ παντοτινή Τιμή, για τον ιερομάρτυρα του Αγώνα, Αθανάσιο Διάκο. Στις 27 Μαρτίου με τον Σκαλτσοδήμο ἀπελευθερώθηκε το Λιδωρῖκι και με τον και Χαλβατζή το

Μαλανδρίνο και ἀκολουθούν το Χάνι τῆς Γραβιάς με τον

λεοντόκαρδο Οδυσσέα Ανδρούτσο και το Βαλτέτσι με το Γέρο του Μωριά.

Το σύνθημα επαναστατημένων ελλήνων ήταν ένα:

«Ελευθερία ή Θάνατος»

Κάτω από αυτή την ακράδαντη πίστη ο Αθάνασιος Διάκος, ως άλλος Λεωνίδας πότισε το δένδρο της λευτεριάς με τη θυσία του στην Αλαμάνα μαζί με τον επίσκοπο των Σαλώνων Ησαΐα. Ο μαρτυρικός θάνατος του Διάκου, κατέστησε την Αλαμάνα τις Θερμοπύλες του νεώτερου Ελληνισμού, θυσία την οποία εύγλωττα αποδίδει ο Διονύσιος Σολωμός όταν τονίζει :

“Ω τρακόσιοι ! σηκωθείτε και ξανάλθετε σε μας
τα παιδιά σας θελ’ ιδείτε πόσο μοιάζουνε με σας”

Αυτή η βαθιά συνείδηση για την ιδέα της Πατρίδας και η στέρεα πίστη που είχαν οι αγωνιστές του 21, προβάλλεται απόλυτα σ’ όλη την κλεφτουριά και έντονα στους καπεταναίους κάτω από αντίξοες εξωτερικές αλλά και εσωτερικές συνθήκες. Η έκσταση της εθνικής αυτογνωσίας και η ασύλληπτη για τους καιρούς εκείνους, υπευθυνότητα με πνευματικό υπόβαθρο ιστορικής συνέχειας και διάρκειας, ήταν καθοριστικά της έντασης και του πάθους, τα οποία σε ύψιστο βαθμό προσδιόρισαν τον απελευθερωτικό αγώνα και οδηγήθηκε σε θαύμα η πορεία για την Ελευθερία των Ελλήνων (Σταμέλος, σ. 12) .

Γ. Κοινόν των Ελλήνων Ελευθερία –Δημοκρατία

Από τις αρχές του αγώνα το 1821 της εθνικής παλιγγενεσίας τίθεται άμεσα και το αίτημα της λαϊκής κυριαρχίας, για διοίκηση με τις αρχές της Δημοκρατίας και την προβολή αυτής και των ιδεών της στην πράξη, με την εξασφάλιση Συντάγματος ενάντια σε κάθε μορφή ετερονομίας και αυταρχικής εξουσίας.

Στον ορίζοντα αυτόν της πατρίδας όσα γεννούν τη χαρά μας και τη λύπη μας, ακόμα και οι πεποιθήσεις μας είναι ζητήματα που αφορούν όλους μας και όχι ατομικές υποθέσεις, γι’ αυτό αναζητάται η αλληλεγγύη και η συνυπευθυνότητα. Αυτό άλλωστε προβάλλει ο Μακρυγιάννης όταν τονίζει να «Είμαστε εις το «εμείς», κι όχι εις το «εγώ» (Β'σ. 253).

Γιατί μόνο τότε ακόμα και το εγώ, αποκτά νόημα και λογοδοτεί στο συλλογικό, καθότι το ιδιωτικό το καθορίζει το κοινόν και ακολουθεί. Το κοινόν εμπεριέχει το λόγο της κοινότητας,

τονίζεται και στον Ηράκλειτο, επειδή ο λόγος αυτός αναδεικνύει τη συλλογικότητα μέσα στην οποία υφίσταται και η ατομικότητα, το οποίο τελικώς προσδιορίζει τον ορίζοντα του ελληνικού πολιτισμού όπως εύστοχα διαγιγνώσκει στο Harvard ο καθηγητής J. Omper στο έργο του *άνοδος και πτώση του κλασικού Ελληνισμού* (2015).

Μέσα στον ορίζοντα αυτόν κινείται η σκέψη του ελληνικού κόσμου ο οποίος μπαίνει στον αγώνα του 21, αυτός ο κόσμος είναι πεπεισμένος ότι οι πολλοί δεν μπορούν να ζήσουν έχοντας ιδιωτική φρόνηση, γιατί αυτοί δεν εκφράζουν ιδιωτική θέληση «ιδία φρόνηση» του ιδιώτη, αλλά λόγο κοινής βούλησης, φρόνημα του Κοινού Λόγου. Όπως ακριβώς αποτυπώνεται στον Αριστοτέλη: «πρότερον δε τη φύσει πόλις ή έκαστος ημών έστιν». Προηγείται η πόλις, η κοινωνία είναι πάντοτε ένα πρότερον, ένα «πριν» από το «έκαστος ημών» (Κ. Ζουράρις). Ο καθένας από μας έρχεται μετά από την πόλιν, υπακούει στην πόλιν (Πολιτικά, 1253α, 18). Τούτο επισημαίνει και ο Θουκυδίδης στην ιστορία του, ότι: «[...]περισσότερο όταν η πόλη ευημερεί, ωφελεί τους ιδιώτες, παρά όταν ευπραγεί ο κάθε πολίτης ξεχωριστά, ενώ συλλογικά η πόλη σφάλλει. Γιατί, ακόμη κι αν τα καταφέρει για τον εαυτό του, ο πολίτης συμπαρασύρεται στη φθορά όταν καταστρέφεται η πατρίδα, ενώ αν αυτός κακοτυχεί σε πατρίδα που ευτυχεί, τότε κι αυτός διασώζεται». Ως συνέχεια αυτών ηχεί ο λόγος του Μακρυγιάννη όπου ο πληθυντικός του, το «εμείς» τότε, όπως και σήμερα αποκτά ακόμα μεγαλύτερο νόημα όχι μόνο για τον Έλληνα αλλά για τον κόσμο ολόκληρο όπου στο globalization, στην παγκοσμιοποίηση, ως άνθρωποι υπό το κράτος της απολύτου ατομικότητας και με αποστροφή σε κάθε έργο κοινού λόγου, διάγουμε απόλυτη φθορά και πτώση.

Στην πορεία της επανάστασης βέβαια ο τρόπος συγκρότησης εξουσίας και στις τρεις πρώτες δομές: Πελοποννησιακή Γερουσία, Δυτική και Ανατολική χέρσος Ελλάς με τα ιδιαίτερα «Συντάγματα», και στη συνέχεια στις εθνοσυνελεύσεις, δημιούργησαν έδαφος εσωτερικών συγκρούσεων και τελικώς καταστρεπτικών εμφυλίων πολέμων, με τη επικράτηση της τότε ελίτ και των προυχόντων, για τον έλεγχο του αγώνα και της έκβασης του, το οποίον έβλαψε πάρα πολύ την επανάσταση, ενώ έφερε σε πολύ δύσκολη κατάσταση τον αγώνα τη ελευθερίας τους πρωτοκαπετάνιους, με τις γνωστές συνέπειες, για τους Κολοκοτρώνη, Ανδρούτσο, Καραϊσκάκη, στο σπαθί των οποίων στηριζόταν η Επανάσταση.

Στην Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου συμμετείχαν και «οι τότε επαρχίες Λιδωρικού και Μαλανδρινού που εκπροσώπησαν, ως παραστάτες, οι Αναστάσης Λιδωρικής και Χαράλαμπος Παπα Γ.πολίτης».

Η δια των πληρεξουσίων διχαστική λογική τελικώς, όχι μόνο δικαιοσύνη δεν μπορούσε να θέσει, αλλά ούτε στοιχειώδη σύμπνοια και επιβαλλόμενη σύμπλευση αντιμετώπισης των αναγκών του πολέμου, ο οποίος περιήλθε σε επικίνδυνη φάση το 1825-26 με τον Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο, το Μανιάκι και την Ηρωική έξοδο του Μεσολογγίου. Αυτό έγινε απολύτως φανερό μετά τον πρώτο δανεισμό το 1823 που αναπτύχθηκε η διχόνοια, και η αγγλική πολιτική επέβαλε τον Γ. Κουντουριώτη προσωρινό Πρόεδρο κυβέρνησης στην θέση του νόμιμα εκλεγμένου από την εθνοσυνέλευση του 23 τον Π. Μαυρομιχάλη. Να αποτελεί Μέγα θαύμα δε, το ότι ο Κολοκοτρώνης στην Επανάσταση κατάφερε και μέσα στο πολιτικό πεδίο του αγώνα να παρέμεινε ζωντανός και μετά το Μανιάκι το 1825 και τη θυσία του Παπαφλέσσα να αντισταχθεί στις δυνάμεις του Ιμπραήμ και να εξασφαλιστεί αργότερα στη Συνέλευση της Τροιζήνας να στηρίξει την απόφαση υπέρ του Κυβερνήτη Καποδίστρια .

Κατέστη σαφές μετά το Ναβαρίνο ότι η πολιτική των ξένων φίλων μας δεν ήταν βέβαιον για το τι ελεύθερο ελληνικό κράτος ήθελαν, το σίγουρο ήταν ότι δεν ήθελαν τη Ρούμελη σε αυτό, αλλά ούτε και να συνορεύει με τα Ιόνια νησιά. Η υπόδειξη δε, του στρατηγού Hamilton στον Κολοκοτρώνη ότι *“Πρέπει οι Έλληνες να ζητήσουν συμβιβασμόν και η Αγγλία να μεσιτεύση”*, αποτελεί αμάχητο τεκμήριο. Ο γέρος του Μωριά όμως του απάντησε δεόντως *“Αυτό δεν γίνεται ποτέ, ελευθερία ή θάνατος. Εμείς, καπετάν Αμιλτων, ποτέ συμβιβασμόν δεν εκάμαμεν με τον Τούρκο. Άλλους έκοψε, άλλους εσκλάβωσε με το σπαθί και άλλοι, καθώς εμείς, εζούσαμεν ελεύθεροι από γενεά εις γενεά. Ο βασιλεύς μας εσκοτώθη, καμμία συνθήκη δεν έκαμε. Η φρουρά του είχε παντοτινόν πόλεμον με τους Τούρκους και δύο φρούρια ήταν πάντοτε ανυπότακτα”*. Και του λείε ο Χαμιλτον: *“Ποία είναι η βασιλική φρουρά του, ποία είναι τα φρούρια;”*. κι ο Θεωδώρακης του απαντά *“Η φρουρά του βασιλέως μας είναι οι λεγόμενοι κλέφτες, τα φρούρια η Μάνη και το Σούλι και τα βουνά”*. Έτσι δεν με ομίλησε πλέον».

Η πολιτική αυτή ελέγχου της εξουσίας των επαναστατημένων, με συνεργό τον ξένο παράγοντα, γέννησε τη αξιοποιήσιμη γι' αυτόν διχόνοια, «αχίλλειο πτέρνα» του αγώνα, αλλά και τους εμφυλίους πολέμους. Μετά το 1823 και τα δύο αυτά κατέστρεψαν ακόμα και τις νεοτεριστικές δημοκρατικές ιδέες και κινδύνεψε να σβήσει κάθε επαναστατική εστία που είχε στηριχτεί στο πάθος για λευτεριά και στην ομόνοια για την οποία στα απομνημονεύματά του Γέρος του Μωριά αναφέρει: «Στον πρώτο χρόνον είχαμεν μεγάλη ομόνοιαν και όλοι τρέχαμε σύμφωνοι. Ο ένας πήγαινε στον πόλεμο, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το παιδί του εκουβαλούσε ψωμί και μπαρουτόβολα στο στρατόπεδο κι αν αυτή ομόνοια βαστούσε ακόμη δυο χρόνους, ηθέλαμεν κυριεύσει και την Θεσσαλίαν και την Μακεδονίαν και ίσως φτάναμε κι ως την Κωνσταντινούπολη. [..]. Αλλά δεν εβάσταξε. Ηρθαν μερικοί και θέλησαν να γενούν μπαρμπέρηδες στον κασίδη το κεφάλι..».

Έτσι μετά το 1828 με τον Καποδίστρια κυβερνήτη, την τελευταία μάχη το 1829 με το Δημήτριο Υψηλάντη στην Πέτρα της Βοιωτίας υπεγράφη η συνθήκη απελευθέρωσης της Ελλάδος το 1830. Στη συνέχεια όμως 27 Σεπτεμβρίου του 1831 πάνω που σχεδιάζεται η Ελλάδα και το μέλλον της δολοφονείται ο Κυβερνήτης Καποδίστριας και βιώνει ο λαός την ανώμαλη περίοδο μέχρι του 32 με Βιάρο και Αυγουστίνο. Αντί της Δημοκρατίας, επιβάλλεται η αντιβασιλεία των Βαυαρών Armandsparg, Heideck και Maurer, με την άφιξη του Όθωνα ως Βασιλέα της Ελλάδος μια ξενόφερτη απόλυτος μοναρχία μέγας πόθος του ξένου παράγοντα.

Κατανοείται επομένως πλήρως ότι η ελευθερία των Ελλήνων που κερδήθηκε με ποταμούς αίματος δεν θεσμοποιήθηκε ποτέ από τους ίδιους τους Έλληνες παρά μόνο μοναρχικώς καθ' υπόδειξη του ξένου παράγοντα. **Η ελευθερία της πατρίδος δολοφονήθηκε στα σκαλιά της εκκλησίας του Αγίου Σπυριδώνα στις 27**

Σεπτεμβρίου του 1831 με τη δολοφονία του Έλληνα Κυβερνήτη του Ιωάννη Καποδίστρια.

Από τότε αρχίζουν οι διωγμοί των αγωνιστών με τη γνωστή κατάληξη τους στα μπουντρούμια της πατρίδας, την οποία αυτοί με το σπαθί τους ελευθέρωσαν και αρχίζει ένας νέος αγώνας του ελληνικού λαού για να κυβερνηθεί η Ελλάδα με αρχές, νόμους και δικαιοσύνη και την καθιέρωση Συντάγματος στις 3 του Σεπτεμβρίου το 1843. Μετά δε, την έξωση του Όθωνα το 1862 η μετέπειτα Συνταγματική Βασιλεία έθεσε στους Έλληνες τα θεμέλια του αιτήματος της λαϊκής κυριαρχίας, ενός αιτήματος το οποίο θα ικανοποιηθεί ουσιαστικά μόλις μετά τη μεταπολίτευση το 1974 με το Λαό και το Έθνος να αγωνίζονται ακόμα για τα ιερά και τα όσια της Πατρίδος μετά τα μνημόνια και τελευταία δεινά.

Συμπέρασμα

Τα μηνύματα του αγώνα των Ελλήνων του 21 είναι δυστυχώς όσο ποτέ άλλοτε επίκαιρα και οφείλουμε να μη χάνουμε απ' τα μάτια μας, το χάνι της Γραβιάς, το Βαλτέτσι και την Αλαμάνια τις Θερμοπύλες της σύγχρονης Ιστορίας μας, γιατί σε κάθε εποχή οι Θερμοπύλες είναι αναγκαιότητα για το μέλλον και για τη ζωή με αξίες και νόημα στο μέτρο του ανθρώπου.

Οφείλουμε στο σύγχρονο ζοφερό κόσμο, στον καιρό της παγκοσμιοποίησης και της αβεβαιότητας να μην ξεχνάμε ότι :

α. Το 1821 για τους Έλληνες δεν είναι μια σημαντική, μια μεγάλη ιστορική ημέρα, αλλά ότι είναι χρόνος ανάδειξης της Πατρίδας των Ελλήνων, ως έθνος, στο πλαίσιο των αρχαίων ιδεωδών και ιδανικών των προγόνων μας και την πίστη στο Χριστό. Την πίστη την αγία όπως αυτή σφυρηλατήθηκε στο βυζάντιο δια του Ελληνικού πολιτισμού, της Ελληνικής γλώσσας και των ιδεωδών της κοινότητας των Ελλήνων, η οποία κατέστη κυρίαρχη από τον Ιουστινιανό μέχρι και τα Χρόνια της Αλώσεως της Κωνσταντινούπολης το 1453. Αυτή η κοινότητα με την σε υψηλό βαθμό οικονομική ανάπτυξη και κυρίως την παιδεία οδήγησε τους Έλληνες το 1821 στον Αγώνα για την ελευθερία της πατρίδος.

β. Έχουμε χρέος, τις Υψηλότετες Αρχές του ελληνικού πολιτισμού, της Χριστιανικής Πίστης και του τριαδικού θεού ως πνεύματος Αληθείας, της Δημοκρατίας και της φιλότατης Ελευθερίας, εναντίον κάθε ζυγού και τυραννίας, να τις διατηρήσουμε στο σύγχρονο κόσμο όχι ως απλή ανάμνηση αλλά ως φως και ζωή τώρα εδώ.

γ. Οφείλουμε να αναζητήσουμε την ελευθερία και το πνεύμα της αληθείας στη προσωπική ζωή και στην κοινωνία. Ένας – ένας και όλοι μαζί, οφείλουμε να ανακαλύψουμε εμάς και τους δίπλα μας. Να θέσουμε ξανά θεσμούς ανθρώπινους με κοινοτικό πνεύμα αλληλεγγύης και τα ιδανικά να γίνουν φωτοδότης της πορείας μας ως έθνος.

Με τη δέουσα Τιμή και σεβασμό στεκόμαστε στην μνήμη του Ιερού Αγώνα των Ηρώων και Ηρωίδων του 1821, που για του Χριστού την Πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία, ανάστησαν το γένος των Ελλήνων και τον Ελληνισμό, των οποίων η μνήμη θα παραμένει άσβεστη στους αιώνες και η δόξα τους Παντοτινή, **Ες Αεί!**

Σας ευχαριστώ